

УТИЦАЈ РАДНОПРАВНОГ СТАТУСА НА ОСТВАРЕЊЕ ПРАВА ИЗ ПРАВНОСНАЖНЕ ПРЕСУДЕ

Престанак радноправног статуса због одласка у пензију лица коме је додељен стан солидарности није од утицаја на остварење његовог права из правноснажне пресуде донете у време када је том лицу већ престао статус запосленог код даваоца стана.

Из образложења:

„Нижестепени судови су стали на становиште да тужилца није активно легитимисана да побија одлуку о расписивању конкурса о расподели спорног стана од 26.02.2015. године. Ово је из тог разлога што тужилца није имала статус запосленог лица код тужене у време доношења спорне одлуке. Активну легитимацију није могла стећи ни по основу правноснажне пресуде која је донета у њену корист, јер је иста донета у време када она није имала својство запосленог лица код тужене. Зато су нижестепени судови извели закључак да тужилца не може са успехом оспоравати ни одлуку о додели спорног стана солидарности од 21.05.2015. године којом је стан додељен другом лицу запосленом код тужене.

Врховни касациони суд не прихвата изнето правно схватање нижестепених судова, јер налази да је засновано на погрешеној примени материјалног права. Погрешна је и правно неутемељена тврдња да тужилца упркос правноснажној пресуди којом је одбијен захтев АА да се поништи одлука тужене о додели предметног стана солидарности и одбачена тужба у делу захтева да се обавезе тужена на поновну расподелу истог стана, није од значаја за остварење права тужилце у односу на постављени захтев у овом спору. Напротив! Правноснажна пресуда обавезује учеснике спора у погледу пресуђених захтева и иста се мора у целости извршити. Њена правна дејства се сагласно одредби члана 145. став 4. Устава могу преиспитати и отклонити само у законито спроведеном поступку од стране надлежног суда. Неспорно је да наведена пресуда није стављена ван снаге, нити су њена правна дејства на било који законит начин елиминисана. Зато се сагласно уставном начелу владавине права (члан 3. Устава) не може у новом поступку без претходног укидања правних последица раније донете правноснажне пресуде одлучивати супротно тој судској одлуци и тако обесмислити раније донету правноснажну одлуку на штету тужилце. Такво поступање нижестепених судова не може се правдати ни чињеницом да је правноснажна одлука о праву тужилце на предметни стан солидарности донета у време када она није била у статусу запосленог лица код тужене. Ово је из тог разлога што је тужилца право на доделу предметног стана солидарности стекла у време када је имала статус запосленог лица код тужене. То право тужилци је признато коначном одлуком тужене донетом у време док је она имала статус запосленог лица. Доцније покренутим и правноснажно окончаним поступком о законитости тих одлука тужене само је потврђено право тужилце на доделу предметног стана солидарности. Зато је правно ирелевантна околност да је тужилци у време доношења правноснажне судске одлуке о постојању њеног права на доделу предметног стана солидарности престао статус запосленог лица због одласка у пензију. У таквој чињеничној и правној ситуацији стекли су се услови за поступање тужене у складу са одредбом члана 46. став 4. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних и постављених лица код корисника средстава у друштвеној својини („Службени гласник РС“ број 41/02 68/09). Сагласно тој одредби контитуисана је обавеза тужене да по захтеву тужилце закључи са истом уговор о закупу стана сходно члану 43. цитиране уредбе. Тужена то није учинила, а

нижестепени судови су такав њен поступак конвалидирани грубом повредом уставног начела владавине права“.

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 2209/2019 од 12.3.2020. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 16.03.2021. године)